

DEVLET KORUMA VE BAKIM HİZMETLERİNDEN FAYDALANMIŞ OLAN BİREYLERİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Davut BOZKURT²

Dr. Öğr. Üyesi Ali ÖZCAN³

ÖZ

Günümüzde korunmaya ihtiyacı olan çocuklardan bir kısmı devletin koruma ve bakımı altına alınabilmektedir. Çocuğun biyopsikososyal gelişimi bu kurumlar aracılığıyla sağlanmakta ve korunmaya ihtiyacı olan çocuk çeşitli zaman dilimi ve sürelerde devletin sağladığı bu hizmetlerden faydalanmaktadır. Devletin koruma ve bakım hizmetlerinden reşit olarak ayrılan bireylere ise memuriyet hakkı tanınmakta ve devletin kurumlarından yetişkin olarak ayrılan birçok genç bu durumu değerlendirip memuriyet hayatına atılabilir. Birçok bireyin hayata atılma konusunda çeşitli hayal ya da tasarıları vardır. Ancak çeşitli sebepler (kişilik özelliği, risk alamama, ekonomik kaygılar vb.) kişilerin bu atılımlarının önünde bir engel oluşturabilmektedir. Girişimcilik, günümüzdeki fırsatların değerlendirilerek kâr amacıyla bir iş oluşturulması ya da bir projeyi gerçeğe dönüştürme olarak tanımlanabilir.

Bu araştırmada, devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin girişimcilik eğilimlerinin çeşitli demografik değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Türkiye’de devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış 400 kadın ve erkek katılımcı oluşturmaktadır. Çalışmada araştırmacının hazırladığı Sosyo demografik Bilgi Formu ve Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, kamu sektöründe çalışan bireylerin girişimcilik eğilimlerine dair bir motivasyonlarının olduğunu ancak kamu sektöründe çalışmaya devam ettiklerini göstermiştir. Araştırma Nişantaşı Üniversitesi, Etik Kurulu’ndan 2022/04 toplantı sayılı etik kurul kararı ile etik onay almıştır.

Anahtar Kelimeler: Devlet koruma ve bakım hizmetleri, Girişimcilik, Sosyal hizmetler

Jel Kodları: M10, M13

A RESEARCH ON ENTREPRENEURSHIP TENDENCIES OF INDIVIDUALS WHO BENEFITED FROM STATE PROTECTION AND CARE SERVICES

ABSTRACT

Today, some of the children in need of protection can be taken under the protection and care of the state. The biopsychosocial development of the child is provided through these institutions, and the child in need of protection benefits from these services provided by the state at various times and periods. Individuals who leave the state's protection and care

¹Bu çalışma “Middle East International Conference on Contemporary Scientific Studies – VI” kongresinde sunulan özet bildirinin genişletilmiş halidir ve aynı isimle İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nde yazılmış yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, davutbozkurtytu@gmail.com, (ORCID: 0000-0003-3688-3741)

³ İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, ali.ozcan@nisantasi.edu.tr, (ORCID: 0000-0003-3751-8148)

services as adults are given the right to become a civil servant, and many young people who leave the institutions of the state as adults evaluate this situation and can enter the civil service life. Many individuals have various dreams or plans about begin to work. However, various reasons (personality traits, inability to take risks, economic concerns, etc.) can create an obstacle in front of people's breakthroughs. Entrepreneurship can be defined as creating a business for profit or turning a project into reality by utilizing today's opportunities.

In this research, it is aimed to examine the entrepreneurship tendencies of individuals who have benefited from state protection and care services in terms of various demographic variables. The sample of the research consists of 400 male and female participants who benefited from state protection and care services in Turkey. Sociodemographic Information Form and Individual Entrepreneurship Perception Scale prepared by the researcher were used in the study. The findings obtained as a result of the research showed that individuals working in the public sector have a motivation for their entrepreneurial tendencies, but they continue to work in the public sector. The research has received ethical approval from the Nişantaşı University Ethics Committee with the decision numbered 2022/04.

Keywords: State protection and care services, Entrepreneurship, Social services

JEL Codes: M10, M13

GİRİŞ

Bu çalışmanın öncelikli amacı devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireyleri özel sektördeki girişimciliğe özendirme ve bu bireylerin özel sektöre olan bakış açılarını değiştirerek özgüvenlerini artırmaktır. Bu doğrultuda bakım tedbiri hizmetinden faydalanmış bireylerin özel sektördeki girişimcilik eğilimlerinin incelenmesi, bireylerin sosyodemografik özellikleri ile girişimcilik ruhu ve eğilimlerine olan yansımaları derinlemesine ele alınacaktır.

Yapılan alan yazın taramasında, özellikle girişimcilik ile ilgili çok sayıda çalışma yapılmasına rağmen, devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin girişimcilik eğilimleri ile ilgili araştırma olmadığı görülmektedir. Bu noktadan hareketle araştırmanın hem gelecekteki olası bilimsel çalışmalara ışık tutması, hem de girişimciliğin dinamiklerini; girişimcilik eğilimi açısından da ele alarak, devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin sosyodemografik özellikleri ile aile, iş ve kurum bakımı ile ilgili değerlendirmelerinin girişimcilik eğilimindeki rolünü değerlendirmenin bilimsel açıdan yararlı olacağı düşünülmüştür. Bununla birlikte kurumdaki yaşam ile kurum sonrası yaşam hakkındaki fikirlerin, girişimcilik eğilimleri üzerinde farklılıklar ortaya koyacağı düşünülmekte ve çalışmanın bu yönüyle de alan yazına önemli ve orijinal katkılar sağlayacağı varsayılmaktadır.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa göre çocuk; “daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişi” olarak tanımlanmaktadır. Türk Medeni Kanununa göre evlenerek ergin olarak kabul edilse dahi 18 yaşını bitirmemiş kişilere de çocuk olarak görmektedir.

Osmanlı Devleti dönemi, Türkiye'de birçok kurumun temellerinin atıldığı önemli bir zaman dilimidir. Bu kapsamda, çocuk koruma alanındaki kurum ve kuruluşların da temellerinin atıldığı bir dönem olarak öne çıkar. Mevcut literatür, bu dönemi çocuk korumasını geleneksel ve kurumsal süreçler olmak üzere iki ayrı bakış açısıyla inceleme fırsatı sunmaktadır. Ancak, tarihsel süreci anlatırken vurgulamamız gereken bir husus, Osmanlı Devleti'nde kurumsal yaklaşımların ortaya çıkmasından önce güçlü aile yapısı, komşuluk ilişkileri ve toplumsal dayanışmanın, toplumda korunmaya muhtaç çocuk sayısını en aza indirdiğidir. Kurumsal yaklaşımların ise Batı'da olduğu gibi 19. yüzyılda gelişmeye başladığını belirtmek önemlidir (Uğur, 2018: 27).

Günümüzde devletin yürüttüğü birçok hizmet, Osmanlı Devleti'nde vakıflar aracılığıyla gerçekleştiriliyordu. Eğitimden sağlığa, çevre korumasından hayvanları korumaya, bayındırlık hizmetlerinden sosyal yardımlara kadar geniş bir yelpazede, devletin ifa etmekle yükümlü olduğu birçok alan, o dönemde vakıflar tarafından yönetiliyordu (Ünal, 2012: 7). Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyıldaki modernleşme çabaları sırasında, bireylerin üretim kapasitelerinin artırılması ve çalışabilir durumdaki bireylerin ıslah edilerek topluma kazandırılması büyük bir öneme sahipti (Özbek, 2002: 65-70). Bu nedenle, hem çocukların korunması hem de mesleki eğitim verilerek bu iki sorunun birlikte çözülebilmesi amacıyla bir kurum oluşturulması gerekiyordu. Bu bağlamda, çocuklarla ilgili ilk girişimin Mithat Paşa'nın Tuna valisi iken kurduğu çocuk ıslahhaneleri olduğu genel olarak kabul edilir (Öztürk, 1999: 190-191). Günümüzde, babasız veya ana-babasız fakir çocuklara eğitim imkanı sunan bir kuruluş olan Darüşşafaka, ihtiyaçlarını hayırseverlerin bağışlarıyla karşılamaktadır. Bu bağlamda, eğitim gören öğrencilerin tüm ihtiyaçları, herhangi bir yükümlülüğe bağlamaksızın hayırsever destekleriyle karşılanmaktadır (Ayhan ve Maviş, 1994: 9).

Çocuk bakımıyla ilgili kapsamlı çalışmalar, 1863 yılında Niş Islahhaneleri'nin açılmasıyla başlamıştır. 1864'te Rusçuk ve Köstence, 1867'de ise Kastamonu, Bursa, İskodra, Sofya, Sivas, Edirne, İzmir, Halep, Bosna, Erzurum, Diyarbakır, Konya ve Selanik gibi şehirlerde fakir çocuklara bakım sağlamak amacıyla ıslahhaneler kurulmuştur. Ayrıca, Devlet, çocuk eğitimine büyük önem vererek ülkenin çeşitli yerlerinde okullar açmıştır. Örneğin, Darüşşafaka adı verilen sivil parasız okul, bu okullardan biridir ve burada eğitim alan öğrenciler devlet kadrolarında görevlendirilmiştir. Darülaceze, kimsesiz-yetim çocuklara bakım sağlamak ve genç, engelli ve kimsesizleri yetiştirmek amacıyla çalışmalarda bulunan bir kurumdur. 1914 yılında kurulan Darüleytam adlı yetimler yurdu, özellikle savaş yetimleri için çalışmalar yapmıştır (Öztürk ve Emiroğlu, 2022: 566).

5387 Sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Yasası 1949'da kabul edildi ve çocuk hizmetlerinde kamu gücü ve örgütlenmesini yansıttı. Kanun, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı'na çeşitli yasal görev ve sorumluluklar yüklemektedir (Akol, 2014: 43.).

12 Haziran 1959 tarihinde 7355 sayılı sosyal hizmet kurumlarının kurulmasına ilişkin kanun kabul edilmiştir. Sosyal Hizmet Okulu 1961 yılında eğitim faaliyetlerine başlamış ve 1965 yılına

gelindiğinde “sosyal çalışmacıların” sosyal hizmetler alanında çalışmaları için fırsatlar doğurmuştur. Bu kapsamda 1963 yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bünyesinde “Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü” kurulmuştur. 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumları Kanunu, ülkemizdeki parçalı ve eşgüdemsüz sosyal hizmet uygulamasına bütünlük ve işlevsellik kazandırmak amacıyla 27 Mayıs 1983 tarihinde yürürlüğe girmiştir (Resmi Gazete, 1983).

Girişimcilik ekonomik bir kavram olmakla birlikte yönetim, işletme, sosyoloji ve psikoloji gibi birçok bilim dalına da konu olmaya başlamıştır. Türk Dil Kurumu'nun güncel Türkçe sözlüğünde girişimcilik "girişimci olma durumu" olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2019). Girişimcilik genel bir bakış açısıyla; inovasyon, yaratıcılık, yeni ürün/hizmet geliştirme vb. kavramlara odaklanırken sunulan parlak fikirlerin sürdürülebilirliği ile de ilgilenmektedir.

Girişimci, mevcut olmayanı ortaya çıkaran, yenilik yapan ve değer ile refah oluşturan bir kişidir. Yeniliğin, yetenek, yaratıcılık ve bilgi gerektirdiğini ve bu bağlamda yenilikçiliğin girişimcilerin özel bir fonksiyonudur. Girişimcileri tanımlayan en önemli özellikler, yaratıcı düşünme ve yenilik yapabilme kabiliyetleridir. Girişimciliğin temelinde, fırsatları keşfetme arzusu bulunmaktadır: Fırsatları ortaya çıkarmak için yaratıcılık önemlidir, yaratıcı fikirlerin başarılı bir şekilde uygulanması ise yenilik olarak adlandırılır. Bu bağlamda, yeniliklerde girişimci veya girişimcilerin etkisi hakkında konuşmak mümkündür (Arslantaş, 2001: 20, 22).

Krueger ve Brazeal (1994) tarafından ifade edildiği üzere, girişimciler, fırsatları algılamada farklı bir eğilim sergilerler ve genellikle kendilerini girişimci olmayanlara göre daha yetkin olarak değerlendirirler. Yani, bir görevi başarıyla tamamlamanın ardından, yüksek bir öz-yeterlilik duygusuna veya güvene sahip olma eğilimindedirler. Bu güven duygusu, pazar ihtiyaçlarına ve bu ihtiyaçları karşılayacak teknolojik potansiyele dair yüksek bilgiye sahip olmaktan kaynaklanabileceği gibi, girişimcilik fırsatlarına yönelik üst düzey bilgiye sahip olmaktan da kaynaklanabilir (Coduras vd., 2016: 103).

2. DEVLET KORUMA VE BAKIM HİZMETLERİNDEN FAYDALANMIŞ BİREYLERİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin girişimcilik eğilimlerinin incelenmesi ve sosyodemografik özelliklerin girişimcilik algıları üzerindeki üstlendikleri rolü belirlemektir. Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin girişimcilikleri konusuna değinen çalışma sayısı ise oldukça sınırlıdır. Çalışmanın bakım tedbiri hizmetinden yararlanmış bireylerle yapılacak olması literatüre önemli katkı sunacaktır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Türkiye’de devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan ve şu anda aktif olarak çalışan özel sektör ya da devlet kamu kurumlarındaki bireyler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise belirlenen özellikleri karşılayan ve araştırmaya katılan 400 gönüllü katılımcı oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları olarak araştırmacının hazırladığı Sosyodemografik Bilgi Formu ve Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmacının hazırladığı sosyodemografik bilgi formu 13 soru içermektedir. Formda bireylerin yaşı, cinsiyeti, eğitim durumu, medeni durumu, gelir düzeyi, kamuda ya da özel sektörde çalışma durumu, çalışma süresi, devlet kurumunda ya da özel sektörde çalışma düşünceleri, anne-babanın sağ olup olmama durumları ve aileyle görüşme sıklığı, yurtdışı kalma süresi ile yurtdışı kimin tarafından verildiği bilgilerini değerlendirmeyi amaçlayan sorular yer almaktadır.

İncik ve Uzun (2017) tarafından geçerlik-güvenirlilik çalışması yapılan ölçek 31 madde ve 5’li likert yapıdadır. Ölçeğin alt boyutları planlama, kontrol odağı, kendine güven, iletişim, motivasyon ve öz disiplin olarak tanımlanmıştır. Ölçeğin Cronbach-alpha katsayısı 0.923 olarak saptanmıştır (İncik ve Uzun, 2017).

2.4. Verilerin Analizi

Örneklemin demografik bilgilerinin frekans ve yüzde dağılımları çıkarıldıktan sonra Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanları için minimum ve maksimum puanları, \bar{x} , ss, Shx, güvenirlik katsayısı, çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. Normallik varsayımının karşılanıp karşılanmadığını belirlemek üzere çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Standart normal dağılımda çarpıklık ve basıklık katsayıları sıfırdır ve bu değerlerin ± 1.0 aralığında olması, normal dağılım varsayımının karşılandığını göstermektedir (Hair vd., 2013). Gruplar arası ortalamaların karşılaştırmasında fark testlerinden Bağımsız Gruplar t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrasında gruplar arasında anlamlı bir farklılık oluştuğunda, farkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için post-Hoc tamamlayıcı analiz teknikleri (Scheffe) uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlenmelerinde SPSS 21.0 programı kullanılmış, manidarlıklar minimum $p < 0.05$ düzeyinde sınanmış ve elde edilen bulgular araştırmanın amaçlarına uygun olarak tablolar şeklinde açıklanmıştır.

2.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmamız Türkiye genelinde devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış bireyleri içermekle birlikte örneklem büyüklüğünün genellenebilirliği ve temsil gücü açısından 400 kişiden oluşması araştırma için bir sınırlılık oluşturmaktadır.

2.6. Bulgular ve Yorumlanması

Bu bölümde araştırma sonuçlarına yönelik bulgular yer almaktadır.

Tablo 1. Araştırma Bulguları

	Gruplar	f	%	%gec
Cinsiyet	Kadın	162	40,5	40,5
	Erkek	238	59,5	59,5
	Toplam	400	100	100
Yaş	18-24	123	30,8	30,8
	25-30	71	17,8	17,8
	31-35	48	12	12
	36-40	53	13,3	13,3
	41-45	53	13,3	13,3
	46 ve üstü	52	13	13
	Toplam	400	100	100
Eğitim düzeyi	İlköğretim	54	13,5	13,5
	Lise	206	51,5	51,5
	Önlisans	48	12	12
	Lisans/lisansüstü	92	23	23
	Toplam	400	100	100
Medeni	Evli	198	49,5	49,5
	Bekar	202	50,5	50,5
	Toplam	400	100	100
Gelir	1500 altı	52	13	13
	1501-3000	32	8	8
	3001-4500	114	28,5	28,5
	4501-6000	118	29,5	29,5
	6001 ve üstü	84	21	21
	Toplam	400	100	100
Çalışma yeri	Devlet	305	76,3	76,3
	Özel	95	23,8	23,8
	Toplam	400	100	100
Çalışma süresi	2 yıldan az	154	38,5	38,5
	2-5 yıl	59	14,8	14,8

	6-9 yıl	36	9	9
	10-13 yıl	23	5,8	5,8
	14 ve üstü	128	32	32
	Toplam	400	100	100
Özel geçme	Evet	45	11,3	11,3
	Hayır	355	88,8	88,8
	Toplam	400	100	100
Devlete geçme	Evet	270	67,5	67,5
	Hayır	130	32,5	32,5
	Toplam	400	100	100
Anne baba durumu	Anne ve baba sağ	145	36,3	36,3
	Anne sağ, baba vefat	126	31,5	31,5
	Anne vefat, baba sağ	34	8,5	8,5
	Anne vefat, baba vefat	95	23,8	23,8
	Toplam	400	100	100
Görüşme sıklığı	Hiç	111	27,8	27,8
	Haftada bir	64	16	16
	Ayda bir	70	17,5	17,5
	Yılda bir	47	11,8	11,8
	Çok sık	108	27	27
	Toplam	400	100	100
Yurttta kalma süresi	1-3 yıl	71	17,8	17,8
	4-7 yıl	98	24,5	24,5
	8-11 yıl	113	28,3	28,3
	12-15 yıl	80	20	20
	16 yıldan fazla	38	9,5	9,5
	Toplam	400	100	100
Kim tarafından yurda verildiği	Aile	197	49,3	49,3
	Aile yakınları	95	23,8	23,8
	Kolluk kuvvetleri	108	27	27
	Toplam	400	100	100

Tablo 1’de de görüldüğü üzere örneklem grubu 162’si kadın (%40,5) ve 238’i erkek (%59,5) olmak üzere toplam 400 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların 123’ü (%30,8) 18-24 yaş aralığında; 71’i

(% 17,8) 25-30 yaş aralığında; 48'i (%12) 31-35 yaş aralığında; 53'ü (%13,3) 36-40 yaş aralığında; 53'ü (%13,3) 41-45 yaş aralığında ve 52'si (%13) 46 ve üzeri yaş aralığındadır. Örneklem grubunu oluşturan katılımcıların 54'ü (%13,5) ilköğretim mezunu; 206'sı (%51,5) lise mezunu; 48'i (%12) ön lisans mezunu ve 92'si (%23) lisans veya lisansüstü mezunudur. Katılımcıların 198'i (%49,5) evli ve 202'si (%50,5) bekarıdır. Katılımcıların gelir düzeylerine bakıldığında 52'si (%13) 0-1500 TL arası; 32'si (%8) 1501-3000 TL arası; 114'ü (%28,5) 3001-4500 TL arası; 118'i (%29,5) 4501-6000 TL arası ve 84'ü (%21) 6001 TL ve daha fazla aylık gelire sahip oldukları görülmektedir.

Katılımcıların 305'i (%76,3) devlete ait kurumlarda çalışırken 95'inin (%23,8) özel sektörde çalıştığı görülmektedir. Çalışma sürelerine bakıldığında 154'ü (%38,5) 2 yıldan daha az; 59'u (%14,8) 2-5 yıl arası; 36'sı (%9) 6-9 yıl arası; 23'ü (%5,8) 10-13 yıl arası ve 128'i (%32) 14 yıldan daha fazla süredir çalışma hayatında oldukları görülmektedir. Katılımcıların 45'i (%11,3) özel sektöre geçmeyi düşünürken 270'i (%67,5) devlete ait kurumlarda çalışmak istediğini belirtmiştir. Katılımcıların 145'i (%36,3) anne ve babası hayatta iken 126'sı (%31,5) anne sağ baba vefat; 34'ü (%8,5) anne vefat baba sağ ve 95'i (%23,8) ebeveynlerinin hayatta olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların 111'i (%27,8) aileleri ile hiç görüşmediklerini; 108'i (%27) çok sık görüştiklerini; 64'ü (% 16) haftada bir; 70'i (%17,5) ayda bir ve 47'si (%11,8) yılda bir görüştiklerini belirtmiştir.

Katılımcıların 197'si (%49,3) yurda aileleri tarafından verildikleri; 95'i (%23,8) aile yakınları tarafından ve 108'i (%27) kolluk kuvvetleri tarafından verildiklerini belirtmişlerdir. Yurtda kalma sürelerine bakıldığında 71'i (%17,8) 1-3 yıl arası; 98'i (%24,5) 4-7 yıl arası; 113'ü (%28,3) 8-11 yıl arası; 80'i (%20) 12-15 yıl arası ve 38'i (%9,5) 16 yıl ve daha fazla yurtda kaldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 2. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanları İçin Betimsel Değerler

Bireysel Girişimcilik	<i>n</i>	<i>min.</i>	<i>max.</i>	\bar{x}	Sh_x	<i>ss</i>	<i>Çar.</i>	<i>Bas.</i>	<i>Alpha</i>
Toplam puan	400	1,00	3,23	1,74	0,02	0,47	0,427	-0,291	.93
Planlama	400	1,00	3,50	1,70	0,03	0,57	0,577	-0,284	.79
Kontrol odağı	400	1,00	3,25	1,76	0,03	0,51	0,346	-0,525	.77
Kendine güven	400	1,00	4,33	1,66	0,03	0,52	0,743	0,929	.76
İletişim	400	1,00	3,75	1,73	0,03	0,58	0,484	-0,240	.73
Motivasyon	400	1,00	4,00	1,78	0,03	0,61	0,607	0,370	.73
Öz disiplin	400	1,00	3,67	1,85	0,03	0,63	0,372	-0,459	.65

Tablo 2'de yer aldığı üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği planlama alt ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 1.70 ± 0.57 ; kontrol odağı alt boyutunun aritmetik ortalaması 1.76 ± 0.51 ; kendine

güven alt ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 1.66 ± 0.52 ; iletişim alt boyutu puanlarının aritmetik ortalaması 1.73 ± 0.58 ; motivasyon alt ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 1.78 ± 0.61 ; öz disiplin alt ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 1.85 ± 0.63 ve toplam puanların aritmetik ortalaması 1.74 ± 0.47 olarak hesaplanmıştır. Ölçekten elde edilen puanların çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1.0 aralığında olduğu ve alt ölçek puanlarının normal bir dağılıma sergilediği gözlenmiştir (Hair vd., 2013). Araştırma kapsamında toplanan veriler doğrultusunda planlama alt boyut puanlarının güvenilirlik katsayısı $\alpha=.79$; kontrol odağı alt boyut puanlarının güvenilirlik katsayısı $\alpha=.77$; kendine güven alt boyut puanlarının güvenilirlik katsayısı $\alpha=.76$; iletişim alt boyut puanlarının güvenilirlik katsayısı $\alpha=.73$; motivasyon alt boyut puanlarının güvenilirlik katsayısı $\alpha=.73$; öz disiplin alt boyut puanlarının güvenilirlik katsayısı $\alpha=.65$ ve ölçekten elde edilen toplam puanların güvenilirlik katsayısı $\alpha=.93$ olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Değişken	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Sh_x	t testi																																																																																		
						t	sd	p																																																																																
Toplam puan	Kadın	162	1,73	0,48	0,04	-0,10	398	0,924																																																																																
	Erkek	238	1,74	0,46	0,03				Planlama	Kadın	162	1,72	0,58	0,05	0,63	398	0,530	Erkek	238	1,69	0,56	0,04	Kontrol odağı	Kadın	162	1,73	0,53	0,04	-1,11	398	0,267	Erkek	238	1,78	0,50	0,03	Kendine güven	Kadın	162	1,62	0,53	0,04	-1,14	398	0,253	Erkek	238	1,68	0,52	0,03	İletişim	Kadın	162	1,74	0,56	0,04	0,32	398	0,749	Erkek	238	1,72	0,60	0,04	Motivasyon	Kadın	162	1,82	0,62	0,05	1,06	398	0,291	Erkek	238	1,76	0,60	0,04	Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511	Erkek
Planlama	Kadın	162	1,72	0,58	0,05	0,63	398	0,530																																																																																
	Erkek	238	1,69	0,56	0,04				Kontrol odağı	Kadın	162	1,73	0,53	0,04	-1,11	398	0,267	Erkek	238	1,78	0,50	0,03	Kendine güven	Kadın	162	1,62	0,53	0,04	-1,14	398	0,253	Erkek	238	1,68	0,52	0,03	İletişim	Kadın	162	1,74	0,56	0,04	0,32	398	0,749	Erkek	238	1,72	0,60	0,04	Motivasyon	Kadın	162	1,82	0,62	0,05	1,06	398	0,291	Erkek	238	1,76	0,60	0,04	Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511	Erkek	238	1,83	0,63	0,04										
Kontrol odağı	Kadın	162	1,73	0,53	0,04	-1,11	398	0,267																																																																																
	Erkek	238	1,78	0,50	0,03				Kendine güven	Kadın	162	1,62	0,53	0,04	-1,14	398	0,253	Erkek	238	1,68	0,52	0,03	İletişim	Kadın	162	1,74	0,56	0,04	0,32	398	0,749	Erkek	238	1,72	0,60	0,04	Motivasyon	Kadın	162	1,82	0,62	0,05	1,06	398	0,291	Erkek	238	1,76	0,60	0,04	Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511	Erkek	238	1,83	0,63	0,04																								
Kendine güven	Kadın	162	1,62	0,53	0,04	-1,14	398	0,253																																																																																
	Erkek	238	1,68	0,52	0,03				İletişim	Kadın	162	1,74	0,56	0,04	0,32	398	0,749	Erkek	238	1,72	0,60	0,04	Motivasyon	Kadın	162	1,82	0,62	0,05	1,06	398	0,291	Erkek	238	1,76	0,60	0,04	Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511	Erkek	238	1,83	0,63	0,04																																						
İletişim	Kadın	162	1,74	0,56	0,04	0,32	398	0,749																																																																																
	Erkek	238	1,72	0,60	0,04				Motivasyon	Kadın	162	1,82	0,62	0,05	1,06	398	0,291	Erkek	238	1,76	0,60	0,04	Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511	Erkek	238	1,83	0,63	0,04																																																				
Motivasyon	Kadın	162	1,82	0,62	0,05	1,06	398	0,291																																																																																
	Erkek	238	1,76	0,60	0,04				Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511	Erkek	238	1,83	0,63	0,04																																																																		
Öz disiplin	Kadın	162	1,87	0,65	0,05	0,66	398	0,511																																																																																
	Erkek	238	1,83	0,63	0,04																																																																																			

Tablo 3'te görüleceği üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının cinsiyet değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını saptamak için yapılan bağımsız gruplar t testinden elde edilen sonuçlara bakıldığında ölçekten elde edilen puanların cinsiyet değişkenine göre

istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Bu bulgudan farklı olarak Kılavuz ve Aydın (2020), bireysel girişimcilik algısının erkeklerde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Farklılığın nedeni olarak araştırmacıların hemşirelik öğrencileri ile yaptıkları çalışmada meslek grubu ve öğrencilik kriterleri etkisi ile, hemşirelik mesleğini daha çok kadınların tercih etmesi farklılaşmada bir etken olarak söylenebilir.

Karakuş'un (2019) çalışmasına göre, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile bireysel girişimcilik algıları arasında ölçek alt faktörlerinde ve ölçeğin genelinde toplam puan açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Bu çalışma sonucuna göre, cinsiyet değişkeninin bireysel girişimcilik algılarına katkı sağlamadığı ve cinsiyete göre bir farklılaşma meydana gelmediği düşünülebilir. Literatürde benzer çalışmalar incelendiğinde, Uygun ve Er (2016) ile Yılmaz ve Sümbül (2009) çalışmalarında cinsiyet değişkeninde istatistiksel açıdan farklılaşma olmaması açısından bu bulgularla uyumludur. Ancak, Doğaner ve Altunoğlu (2010), Kalkan (2011) çalışmalarında erkeklerin lehine istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunması, bu araştırmanın bulgularıyla benzerlik göstermemektedir.

Tablo 4. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Yaş Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	Ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	18-24	123	1,78	0,53	G.arası	1,07	5	0,21	0,97	0,437
	25-30	71	1,75	0,46	G.İçi	86,98	394	0,22		
	31-35	48	1,67	0,41	Toplam	88,05	399			
	36-40	53	1,78	0,48						
	41-45	53	1,73	0,39						
	46 üstü	52	1,64	0,43						
Planlama	18-24	123	1,77	0,62	G.arası	2,63	5	0,53	1,62	0,153
	25-30	71	1,70	0,58	G.İçi	127,91	394	0,33		
	31-35	48	1,66	0,45	Toplam	130,54	399			
	36-40	53	1,72	0,60						
	41-45	53	1,76	0,59						
	46 üstü	52	1,51	0,47						
Kontrol odağı	18-24	123	1,81	0,57	G.arası	0,79	5	0,16	0,60	0,699
	25-30	71	1,74	0,49	G.İçi	103,35	394	0,26		
	31-35	48	1,72	0,44	Toplam	104,13	399			
	36-40	53	1,78	0,52						
	41-45	53	1,76	0,46						
	46 üstü	52	1,69	0,48						
K e : 18-24	123	1,69	0,59	G.arası	1,33	5	0,27	0,97	0,435	

	25-30	71	1,60	0,51	G.ıçı	108,23	394	0,28		
	31-35	48	1,56	0,43	Toplam	109,56	399			
	36-40	53	1,74	0,59						
	41-45	53	1,71	0,43						
	46 üstü	52	1,63	0,48						
İletişim	18-24	123	1,80	0,66	G.arası	3,25	5	0,65	1,93	0,089
	25-30	71	1,78	0,56	G.ıçı	133,02	394	0,34		
	31-35	48	1,63	0,51	Toplam	136,27	399			
	36-40	53	1,81	0,63						
	41-45	53	1,65	0,51						
	46 üstü	52	1,58	0,49						
Motivasyon	18-24	123	1,78	0,65	G.arası	1,38	5	0,28	0,74	0,598
	25-30	71	1,88	0,65	G.ıçı	147,41	394	0,37		
	31-35	48	1,78	0,63	Toplam	148,78	399			
	36-40	53	1,80	0,63						
	41-45	53	1,74	0,50						
	46 üstü	52	1,68	0,51						
Öz disiplin	18-24	123	1,88	0,70	G.arası	3,46	5	0,69	1,74	0,125
	25-30	71	1,98	0,60	G.ıçı	156,88	394	0,40		
	31-35	48	1,71	0,54	Toplam	160,34	399			
	36-40	53	1,91	0,66						
	41-45	53	1,72	0,56						
	46 üstü	52	1,80	0,63						

Tablo 4'ten de görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının yaş düzeyi değişkeni yönünden anlamlı bir farklılık olup olmadığını saptamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA)'dan elde edilen bulgulara bakıldığında ölçekten elde edilen puanları yaş düzeyi değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Zelekha ve Kavé (2022) çalışmalarında, yaşın girişimcilik eğilimleriyle ilişkisini incelemişlerdir. 18-81 yaşları arasında 963 katılımcı ile yapılan araştırmada, yaşın artmasıyla girişimcilik eğiliminin azaldığı, ancak bu azalmanın 50 yaşından sonra ortadan kalktığı bulunmuştur. Yüksek girişimcilik eğilimi puanlarına sahip kişilerde yaşın etkisi daha azdır ve gerçek girişimcilerde bu etki tamamen kaybolur. Kişilik özellikleri (Deneyime Açıklık ve Dışa Dönüklük gibi) yaşla değişmediği için girişimcilik eğilimi zaman içinde istikrarlı kalmaktadır. Bu sonuçlar, yaşlı bireyleri girişimciliğe teşvik etmek isteyen için önemli bulgulardır.

Tablo 5. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Medeni Durum Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Değişken	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Sh _x	t testi		
						t	sd	p
Toplam puan	Evli	198	1,71	0,43	0,03	-1,015	398	0,311
	Bekar	202	1,76	0,51	0,04			
Planlama	Evli	198	1,66	0,54	0,04	-1,329	398	0,185
	Bekar	202	1,74	0,60	0,04			
Kontrol odağı	Evli	198	1,75	0,46	0,03	-0,326	398	0,744
	Bekar	202	1,77	0,55	0,04			
Kendine güven	Evli	198	1,66	0,49	0,03	-0,019	398	0,985
	Bekar	202	1,66	0,56	0,04			
İletişim	Evli	198	1,69	0,54	0,04	-1,485	398	0,138
	Bekar	202	1,77	0,62	0,04			
Motivasyon	Evli	198	1,75	0,56	0,04	-1,157	398	0,248
	Bekar	202	1,82	0,66	0,05			
Öz disiplin	Evli	198	1,81	0,60	0,04	-1,337	398	0,182
	Bekar	202	1,89	0,66	0,05			

Tablo 5'ten de görüleceği üzere, Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının medeni durum değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarına bakıldığında ölçekten elde edilen puanların medeni durum değişkeni yönünden istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir (p>0.05).

Tablo 6. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	İlköğretim	54	1,68	0,43	G.arası	0,44	3	0,15	0,67	0,574
	Lise	206	1,76	0,50	G.ıç	87,61	396	0,22		
	Önlisans	48	1,68	0,41	Toplam	88,05	399			
	Lisans/L.üstü	92	1,75	0,44						
Planlama	İlkokul	54	1,56	0,50	G.arası	1,19	3	0,40	1,22	0,303
	Lise	206	1,73	0,61	G.ıç	129,35	396	0,33		
	Önlisans	48	1,73	0,53	Toplam	130,54	399			
	Lisans	92	1,72	0,54						
Kontrol odağı	İlkokul	54	1,70	0,47	G.arası	0,63	3	0,21	0,80	0,494
	Lise	206	1,78	0,55	G.ıç	103,51	396	0,26		

	Önlisans	48	1,68	0,41	Toplam	104,13	399			
	Lisans	92	1,78	0,50						
Kendine güven	İlkokul	54	1,64	0,49	G.arası	0,38	3	0,13	0,46	0,709
	Lise	206	1,65	0,55	G.ıçı	109,18	396	0,28		
	Önlisans	48	1,63	0,60	Toplam	109,56	399			
	Lisans	92	1,71	0,43						
İletişim	İlkokul	54	1,78	0,57	G.arası	2,03	3	0,68	1,99	0,114
	Lise	206	1,78	0,62	G.ıçı	134,24	396	0,34		
	Önlisans	48	1,60	0,48	Toplam	136,27	399			
	Lisans	92	1,65	0,56						
Motivasyon	İlkokul	54	1,70	0,48	G.arası	1,26	3	0,42	1,12	0,339
	Lise	206	1,81	0,64	G.ıçı	147,53	396	0,37		
	Önlisans	48	1,67	0,59	Toplam	148,78	399			
	Lisans	92	1,83	0,62						
Öz disiplini	İlkokul	54	1,75	0,62	G.arası	0,86	3	0,29	0,71	0,545
	Lise	206	1,89	0,66	G.ıçı	159,48	396	0,40		
	Önlisans	48	1,81	0,61	Toplam	160,34	399			
	Lisans	92	1,84	0,61						

Tablo 6'dan da görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının eğitim düzeyi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde ölçekten elde edilen puanları eğitim düzeyi değişkeni yönünden istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Bu bulgu, Karakuş (2019) araştırmasının sonuçları ile uyumludur.

Tablo 7. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	Ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	1500 altı	52	1,74	0,45	G.arası	1,52	4	0,38	1,73	0,142
	1501-3000	32	1,84	0,49	G.ıçı	86,53	395	0,219		
	3001-4500	114	1,71	0,51	Toplam	88,05	399			
	4501-6000	118	1,80	0,47						
	6001 üstü	84	1,65	0,41						
Planlama	1500 altı	52	1,72	0,54	G.arası	1,95	4	0,488	1,50	0,202
	1501-3000	32	1,82	0,58	G.ıçı	128,59	395	0,326		
	3001-4500	114	1,66	0,60	Toplam	130,54	399			
	4501-6000	118	1,77	0,60						
	6001 üstü	84	1,61	0,50						
K o	1500 altı	52	1,77	0,50	G.arası	0,85	4	0,213	0,82	0,516

	1501-3000	32	1,79	0,53	G.ıçı	103,28	395	0,261		
	3001-4500	114	1,72	0,56	Toplam	104,13	399			
	4501-6000	118	1,82	0,48						
	6001 üstü	84	1,71	0,47						
Kendine güven	1500 altı	52	1,64	0,58	G.arası	0,82	4	0,204	0,74	0,565
	1501-3000	32	1,72	0,57	G.ıçı	108,74	395	0,275		
	3001-4500	114	1,60	0,51	Toplam	109,56	399			
	4501-6000	118	1,71	0,55						
	6001 üstü	84	1,65	0,46						
İletişim	1500 altı	52	1,74	0,60	G.arası	5,49	4	1,372	4,14	0,003
	1501-3000	32	1,96	0,57	G.ıçı	130,78	395	0,331		
	3001-4500	114	1,75	0,60	Toplam	136,27	399			
	4501-6000	118	1,79	0,57						
	6001 üstü	84	1,53	0,54						
Motivasyon	1500 altı	52	1,75	0,53	G.arası	2,84	4	0,709	1,92	0,106
	1501-3000	32	1,91	0,66	G.ıçı	145,94	395	0,369		
	3001-4500	114	1,80	0,64	Toplam	148,78	399			
	4501-6000	118	1,85	0,61						
	6001 üstü	84	1,64	0,58						
Öz disiplin	1500 altı	52	1,88	0,63	G.arası	2,54	4	0,635	1,59	0,176
	1501-3000	32	1,95	0,63	G.ıçı	157,80	395	0,4		
	3001-4500	114	1,80	0,63	Toplam	160,34	399			
	4501-6000	118	1,94	0,67						
	6001 üstü	84	1,74	0,58						

Tabloda görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının gelir düzeyi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde sadece iletişim alt boyutu puanlarının gelir durumu değişkeni açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiş ve gruplar arasında bulunan bu anlamlı farklılığın etki büyüklüğünün ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur ($F(4,395)=4,14$; $\eta^2=.04$; $p<0.05$). Ölçekten elden edilen diğer puanlar ise gelir düzeyi değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur ($p>0.05$).

İletişim alt boyutu puanlarının gruplar arasındaki anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında farklılaştığını tespit etmek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine bakılmıştır. Post-hoc çoklu karşılaştırma tekniği içerisinde hangisinin kullanılacağına karar vermek adına Levene's testi yapılarak grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, grup varyanslarının homojen olduğu gözlenmiştir ($L=.170$; $p>0.05$). Varyansların homojen olması halinde

kullanılan Scheffe çoklu karşılaştırma tekniği kullanılmıştır. Uygulanan tamamlayıcı analiz sonuçları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 8. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği İletişim Alt Boyutu Puanlarının Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tamamlayıcı Analiz Sonuçları

Puan	(I) gelir	(J) gelir	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	Sh _x	p
1500 altı		1501-3000	-0,22	0,13	0,573
		3001-4500	-0,01	0,10	1,000
		4501-6000	-0,05	0,10	0,994
		6001 ve üstü	0,21	0,10	0,368
1501-3000		1500 altı	0,22	0,13	0,573
		3001-4500	0,21	0,12	0,490
		4501-6000	0,17	0,11	0,676
		6001 ve üstü	0,43	0,12	0,012
İletişim		1500 altı	0,01	0,10	1,000
	3001-4500	1501-3000	-0,21	0,12	0,490
		4501-6000	-0,04	0,08	0,992
		6001 ve üstü	0,22	0,08	0,141
4501-6000		1500 altı	0,05	0,10	0,994
		1501-3000	-0,17	0,11	0,676
		3001-4500	0,04	0,08	0,992
		6001 ve üstü	0,26	0,08	0,047

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının gelir düzeyi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde sadece iletişim alt boyutu puanlarının gelir düzeyi değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiş ve gruplar arasında bulunan bu anlamlı farklılığın etki büyüklüğünün ise düşük düzeyde olduğu saptanmıştır. İletişim alt boyutu puanlarının gruplar arasındaki anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında farklılaştığını saptamak adına uygulanan tamamlayıcı analiz sonuçlarına göre iletişim alt boyutu puanları gelir düzeyleri 1501-3000 TL grup ile 6001 TL ve üstü olan grup arasında 1501-3000 TL grup lehine; 4501-6000 TL grup ile 6001 TL ve üstü olan grup arasında 4501-6000 TL grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Bu durum, devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireyler arasında iletişim yeteneği kuvvetli olanların iletişimin girişimciliği etkileyen önemli bir faktör olduğu göz önüne alındığında bu durumun olası bir girişimcilik faaliyeti karşısında olumlu bir etki yaratacağı ve bu nedenle daha yüksek girişimcilik eğilimleri olduğuna; gelir düzeyleriyle

karşılaştırıldığında ise daha düşük düzeyde gelire sahip olanlar açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturmasının sebebinin bir çıkış yolu ve alternatif olarak daha fazla gelir elde edebilmeleri ve iletişim yeteneklerinin de bu durumu olumlu etkileyeceğini düşünmeleri olduğu sonucu çıkarılabilir.

Tablo 9. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Çalıştığı Kurum Değişkenine Göre Farklılaşım Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Değişken	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Sh_x	t testi		
						t	sd	p
Toplam puan	Devlet	305	1,75	0,48	0,03	1,32	398	0,187
	Özel	95	1,68	0,44	0,05			
Planlama	Devlet	305	1,72	0,58	0,03	1,11	398	0,267
	Özel	95	1,65	0,55	0,06			
Kontrol odağı	Devlet	305	1,79	0,52	0,03	1,94	398	0,053
	Özel	95	1,67	0,48	0,05			
Kendine güven	Devlet	305	1,67	0,53	0,03	1,07	398	0,288
	Özel	95	1,61	0,52	0,05			
İletişim	Devlet	305	1,73	0,60	0,03	-0,04	398	0,966
	Özel	95	1,73	0,54	0,06			
Motivasyon	Devlet	305	1,80	0,63	0,04	0,87	398	0,384
	Özel	95	1,73	0,55	0,06			
Öz disiplin	Devlet	305	1,87	0,64	0,04	1,11	398	0,266
	Özel	95	1,79	0,61	0,06			

Tabloda görüleceği üzere, Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının çalıştığı kurum değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak amacıyla bağımsız gruplar t testi uygulanmış ve elde edilen bulgulara göre ölçekten elde edilen puanların çalışılan kurum değişkeni açısından istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Tablo 10. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Çalışma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşım Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	Ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	2 yıldan az	154	1,76	0,48	G.arası	0,58	4	0,14	0,65	0,627
	2-5 yıl	59	1,68	0,49	G.ıçı	87,47	395	0,22		
	6-9 yıl	36	1,67	0,46	Toplam	88,05	399			
	10-13 yıl	23	1,83	0,44						
	14 ve üstü	128	1,74	0,46						
Planl	2 yıldan az	154	1,75	0,56	G.arası	1,34	4	0,34	1,03	0,393
	2-5 yıl	59	1,64	0,59	G.ıçı	129,20	395	0,33		

	6-9 yıl	36	1,61	0,55	Toplam	130,54	399			
	10-13 yıl	23	1,83	0,51						
	14 ve üstü	128	1,68	0,59						
Kontrol odağı	2 yıldan az	154	1,77	0,53	G.arası	1,26	4	0,31	1,20	0,308
	2-5 yıl	59	1,65	0,49	G.ıçı	102,88	395	0,26		
	6-9 yıl	36	1,69	0,55	Toplam	104,13	399			
	10-13 yıl	23	1,86	0,46						
	14 ve üstü	128	1,79	0,50						
Kendine güven	2 yıldan az	154	1,64	0,55	G.arası	1,49	4	0,37	1,36	0,247
	2-5 yıl	59	1,59	0,53	G.ıçı	108,07	395	0,27		
	6-9 yıl	36	1,55	0,44	Toplam	109,56	399			
	10-13 yıl	23	1,76	0,51						
	14 ve üstü	128	1,72	0,51						
İletişim	2 yıldan az	154	1,77	0,58	G.arası	0,78	4	0,19	0,57	0,688
	2-5 yıl	59	1,74	0,59	G.ıçı	135,49	395	0,34		
	6-9 yıl	36	1,71	0,61	Toplam	136,27	399			
	10-13 yıl	23	1,78	0,57						
	14 ve üstü	128	1,67	0,58						
Motivasyon	2 yıldan az	154	1,80	0,62	G.arası	0,47	4	0,12	0,32	0,868
	2-5 yıl	59	1,78	0,63	G.ıçı	148,31	395	0,38		
	6-9 yıl	36	1,81	0,63	Toplam	148,78	399			
	10-13 yıl	23	1,87	0,58						
	14 ve üstü	128	1,74	0,59						
Öz disiplin	2 yıldan az	154	1,89	0,66	G.arası	0,58	4	0,15	0,36	0,838
	2-5 yıl	59	1,83	0,65	G.ıçı	159,77	395	0,40		
	6-9 yıl	36	1,77	0,59	Toplam	160,34	399			
	10-13 yıl	23	1,84	0,56						
	14 ve üstü	128	1,83	0,63						

Tabloda görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının çalışma süresi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde ölçekten elde edilen puanların gruplar arasında istatistiksel açıdan aralarında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Tablo 11. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Devlet Kurumuna Geçiş Düşüncesi Değişkenine göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Değişken	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Sh_x	t testi		
						t	sd	p
Toplam puan	Evet	270	1,72	0,47	0,03	-0,79	398	0,429
	Hayır	130	1,76	0,48	0,04			
Planlama	Evet	270	1,69	0,56	0,03	-0,72	398	0,474
	Hayır	130	1,73	0,60	0,05			
Kontrol odağı	Evet	270	1,75	0,51	0,03	-0,68	398	0,499
	Hayır	130	1,78	0,52	0,05			
Kendine güven	Evet	270	1,65	0,51	0,03	-0,21	398	0,834
	Hayır	130	1,67	0,55	0,05			
İletişim	Evet	270	1,74	0,58	0,04	0,29	398	0,775
	Hayır	130	1,72	0,59	0,05			
Motivasyon	Evet	270	1,75	0,58	0,04	-1,46	398	0,144
	Hayır	130	1,85	0,67	0,06			
Öz disiplin	Evet	270	1,82	0,61	0,04	-1,45	398	0,147
	Hayır	130	1,92	0,67	0,06			

Tablo 11'den de görüleceği üzere, Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının devlet kurumlarına geçiş düşüncesi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarına bakıldığında ölçekten elde edilen puanlarının devlet kurumlarına geçiş düşüncesi değişkeni açısından istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$).

Tablo 12. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Özel Sektöre Geçiş Düşüncesi Değişkenine göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Değişken	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Sh_x	t testi		
						t	Sd	p
Toplam puan	Evet	45	1,80	0,52	0,08	0,97	398	0,332
	Hayır	355	1,73	0,46	0,02			
Planlama	Evet	45	1,74	0,66	0,10	0,52	398	0,602
	Hayır	355	1,70	0,56	0,03			
Kontrol odağı	Evet	45	1,79	0,48	0,07	0,48	398	0,629
	Hayır	355	1,76	0,52	0,03			
	Evet	45	1,66	0,55	0,08	0,06	398	0,954

Kendine güven	Hayır	355	1,66	0,52	0,03			
İletişim	Evet	45	1,81	0,67	0,10	1,00	398	0,320
	Hayır	355	1,72	0,57	0,03			
Motivasyon	Evet	45	1,99	0,78	0,12	2,43	398	0,016
	Hayır	355	1,76	0,58	0,03			
Öz disiplin	Evet	45	1,94	0,64	0,10	1,03	398	0,304
	Hayır	355	1,84	0,63	0,03			

Tablo 12’den de görüleceği üzere, Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının özel sektöre geçiş düşüncesi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarına bakıldığında sadece motivasyon alt boyutu puanlarının özel sektöre geçmeyi düşünenlerin lehine olacak şekilde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği ve bu farklılığın düşük etki büyüklüğüne sahip olduğu tespit edilmiştir ($t=2,42$; Cohen’s $d=0.33$; $p<0.05$).

Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının devlet kurumlarına geçiş düşüncesi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarından elde edilen bulguya göre ölçekten elde edilen puanların devlet kurumlarına geçiş düşüncesi değişkeni açısından istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır. Araştırma sonuçlarının devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan ve özel sektörde çalışan bireylerin herhangi bir devlet kurumuna geçme düşüncelerini yordamadığı; bu durumdan da araştırmaya katılan özel sektör çalışanlarının şartlarının devlet kurumundan daha iyi olabileceği ya da çalışılan sektörden memnun oldukları düşüncesini çıkarabiliriz.

Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının özel sektöre geçiş düşüncesi değişkeni yönünden anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarına göre motivasyon alt boyutu puanlarının özel sektöre geçmeyi düşünenlerin lehine olacak şekilde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği ve bu farklılığın düşük etki büyüklüğüne sahip olduğu bulunmuştur. Bu durum bize devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylere sağlanan memuriyet hakkının kişilerin kendilerini güvence altında hissetmelerine sebep olduğu ancak yine de bireylerde girişimcilik adına düşük de olsa bir eğilimin olduğu; buna dair bir motivasyonlarının bulunduğu ancak ülkenin maddi kaynak yetersizliği ve dalgalanmalardan ötürü oluşan ekonomik kaygıları ve iş kurma heveslerinden vazgeçme, kişilik özellikleri ve risk alamama gibi durumların bu motivasyona düşürücü etki yarattığı kanısına varılabilir.

Tablo 13. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Anne ve Baba Hayatta Olma Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	Anne-baba sağ	145	1,68	0,46	G.arası	1,44	3	0,48	2,19	0,088
	Anne sağ, baba vef	126	1,81	0,48	G.ıçı	86,61	396	0,22		
	Anne vef, baba sağ	34	1,79	0,46	Topl.	88,05	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,71	0,45						
Planlama	Anne-baba sağ	145	1,67	0,57	G.arası	1,42	3	0,47	1,45	0,227
	Anne sağ, baba vef	126	1,78	0,58	G.ıçı	129,12	396	0,326		
	Anne vef, baba sağ	34	1,73	0,59	Topl.	130,54	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,63	0,55						
Kontrol odacı	Anne-baba sağ	145	1,70	0,51	G.arası	1,43	3	0,478	1,84	0,139
	Anne sağ, baba vef	126	1,84	0,52	G.ıçı	102,70	396	0,259		
	Anne vef, baba sağ	34	1,81	0,47	Topl.	104,13	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,73	0,49						
Kendine güven	Anne-baba sağ	145	1,57	0,51	G.arası	1,85	3	0,616	2,26	0,081
	Anne sağ, baba vef	126	1,73	0,54	G.ıçı	107,71	396	0,272		
	Anne vef, baba sağ	34	1,70	0,50	Topl.	109,56	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,68	0,53						
İletişim	Anne-baba sağ	145	1,68	0,58	G.arası	1,24	3	0,412	1,21	0,306
	Anne sağ, baba vef	126	1,81	0,62	G.ıçı	135,03	396	0,341		
	Anne vef, baba sağ	34	1,71	0,68	Topl.	136,27	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,71	0,51						
Motivasyon	Anne-baba sağ	145	1,70	0,58	G.arası	3,13	3	1,042	2,83	0,051
	Anne sağ, baba vef	126	1,83	0,59	G.ıçı	145,66	396	0,368		
	Anne vef, baba sağ	34	2,01	0,76	Topl.	148,78	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,75	0,60						
Öz disiplin	Anne-baba sağ	145	1,80	0,61	G.arası	2,20	3	0,735	1,84	0,139
	Anne sağ, baba vef	126	1,95	0,68	G.ıçı	158,14	396	0,399		
	Anne vef, baba sağ	34	1,89	0,60	Topl.	160,34	399			
	Anne vef, baba vef	95	1,78	0,61						

Tablo 13'ten de görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının anne-baba hayatta olma durumu değişkeni yönünden aralarında anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde ölçekten elde edilen puanları gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Tablo 14. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Aile ile Görüşme Sıklığı Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	Ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	Hiç	111	1,72	0,49	G.arası	2,50	4	0,62	2,88	0,023
	Haftada bir	64	1,81	0,45	G.ıçı	85,55	395	0,22		
	Ayda bir	70	1,80	0,45	Toplam	88,05	399			
	Yılda bir	47	1,84	0,48						
	Çok sık	108	1,63	0,45						
Planlama	Hiç	111	1,65	0,58	G.arası	2,30	4	0,57	1,77	0,134
	Haftada bir	64	1,76	0,52	G.ıçı	128,25	395	0,33		
	Ayda bir	70	1,80	0,56	Toplam	130,54	399			
	Yılda bir	47	1,78	0,65						
	Çok sık	108	1,62	0,56						
Kontrol odağı	Hiç	111	1,75	0,55	G.arası	2,18	4	0,54	2,11	0,079
	Haftada bir	64	1,82	0,44	G.ıçı	101,96	395	0,26		
	Ayda bir	70	1,82	0,52	Toplam	104,13	399			
	Yılda bir	47	1,86	0,50						
	Çok sık	108	1,65	0,50						
Kendine güven	Hiç	111	1,64	0,57	G.arası	1,73	4	0,43	1,59	0,177
	Haftada bir	64	1,72	0,53	G.ıçı	107,83	395	0,27		
	Ayda bir	70	1,74	0,57	Toplam	109,56	399			
	Yılda bir	47	1,70	0,45						
	Çok sık	108	1,57	0,45						
İletişim	Hiç	111	1,73	0,55	G.arası	4,39	4	1,10	3,29	0,011
	Haftada bir	64	1,84	0,63	G.ıçı	131,88	395	0,33		
	Ayda bir	70	1,71	0,56	Toplam	136,27	399			
	Yılda bir	47	1,91	0,59						
	Çok sık	108	1,59	0,58						
Motivasyon	Hiç	111	1,75	0,62	G.arası	5,73	4	1,43	3,96	0,004
	Haftada bir	64	1,89	0,66	G.ıçı	143,05	395	0,36		
	Ayda bir	70	1,87	0,58	Toplam	148,78	399			
	Yılda bir	47	1,96	0,69						
	Çok sık	108	1,62	0,51						
Öz disiplin	Hiç	111	1,83	0,62	G.arası	2,13	4	0,53	1,33	0,258
	Haftada bir	64	1,96	0,62	G.ıçı	158,21	395	0,40		
	Ayda bir	70	1,90	0,65	Toplam	160,34	399			
	Yılda bir	47	1,89	0,57						
	Çok sık	108	1,75	0,67						

Tablo 14'ten de görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının aile ile görüşme sıklığı değişkeni yönünden aralarında anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde ölçekten elde edilen toplam puanların ($F_{4-395}=2,88$; $\eta^2=.03$; $p<0.05$), iletişim alt boyutu puanlarının ($F_{4-395}=3,29$; $\eta^2=.03$; $p<0.05$) ve motivasyon alt boyutu puanlarının ($F_{4-395}=3,96$; $\eta^2=.04$; $p<0.05$) gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği ve anlamlı farklılığın etki büyüklüğünün düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Gruplar arasındaki anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında farklılaştığını tespit etmek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine bakılmıştır. Post-hoc çoklu karşılaştırma tekniği içerisinde hangisinin kullanılacağına karar vermek adına Levene's testi yapılarak grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, toplam puanların ($L=.163$; $p>0.05$), iletişim alt boyutu puanlarının ($L=.187$; $p>0.05$) ve motivasyon alt boyutu puanlarının ($L=.935$; $p>0.05$) grup varyansların homojen olduğu görülmüştür. Varyansların homojen olması halinde kullanılan Scheffe çoklu karşılaştırma tekniği kullanılmıştır. Uygulanan tamamlayıcı analiz sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Toplam Puanları, İletişim Alt Boyutu ve Motivasyon Alt Boyutu Puanlarının Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tamamlayıcı Analiz Sonuçları

Puan	(I) görüşme	(J) görüşme	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	Sh _x	p
Hiç		Haftada bir	-0,10	0,07	0,769
		Ayda bir	-0,08	0,07	0,847
		Yılda bir	-0,12	0,08	0,687
		Çok sık	0,09	0,06	0,734
		Hiç	0,10	0,07	0,769
Haftada bir		Ayda bir	0,01	0,08	1,000
		Yılda bir	-0,02	0,09	0,999
		Çok sık	0,19	0,07	0,165
		Hiç	0,08	0,07	0,847
		Haftada bir	-0,01	0,08	1,000
Ayda bir		Yılda bir	-0,04	0,09	0,996
		Çok sık	0,17	0,07	0,214
		Hiç	0,12	0,08	0,687
Yılda bir		Haftada bir	0,02	0,09	0,999

		Ayda bir	0,04	0,09	0,996
		Çok sık	0,21	0,08	0,153
		Haftada bir	-0,11	0,09	0,841
	Hiç	Ayda bir	0,02	0,09	0,999
		Yılda bir	-0,18	0,10	0,508
		Çok sık	0,14	0,08	0,545
		Hiç	0,11	0,09	0,841
	Haftada bir	Ayda bir	0,13	0,10	0,779
		Yılda bir	-0,08	0,11	0,977
		Çok sık	0,24	0,09	0,127
İletişim		Hiç	-0,02	0,09	0,999
	Ayda bir	Haftada bir	-0,13	0,10	0,779
		Yılda bir	-0,21	0,11	0,459
		Çok sık	0,11	0,09	0,808
		Hiç	0,18	0,10	0,508
	Yılda bir	Haftada bir	0,08	0,11	0,977
		Ayda bir	0,21	0,11	0,459
		Çok sık	0,32	0,10	0,041
		Haftada bir	-0,14	0,09	0,696
	Hiç	Ayda bir	-0,12	0,09	0,800
		Yılda bir	-0,21	0,10	0,418
		Çok sık	0,13	0,08	0,622
		Hiç	0,14	0,09	0,696
	Haftada bir	Ayda bir	0,02	0,10	1,000
		Yılda bir	-0,07	0,12	0,987
		Çok sık	0,27	0,09	0,085
Motivasyon		Hiç	0,12	0,09	0,800
	Ayda bir	Haftada bir	-0,02	0,10	1,000
		Yılda bir	-0,09	0,11	0,960
		Çok sık	0,25	0,09	0,122
		Hiç	0,21	0,10	0,418
	Yılda bir	Haftada bir	0,07	0,12	0,987
		Ayda bir	0,09	0,11	0,960
		Çok sık	0,34	0,11	0,036

Tamamlayıcı analiz sonuçlarına göre iletişim ve motivasyon alt boyutu puanları ailesi ile yılda bir görüşen grup ile çok sık görüşen grup arasında yılda bir görüşen grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Ölçekten elde edilen toplam puanlarının gruplar

arasındaki anlamlı farklılığının kaynağını belirlemek için yapılan ikili karşılaştırmalarda ise anlamlı farklılık gözlenmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 16. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Yurtdışı Kalma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	Ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	1-3 yıl	71	1,68	0,49	G.arası	0,48	4	0,12	0,55	0,703
	4-7 yıl	98	1,75	0,44	G.ıçı	87,57	395	0,22		
	8-11 yıl	113	1,72	0,49	Toplam	88,05	399			
	12-15 yıl	80	1,79	0,46						
	16 yıl üzeri	38	1,75	0,50						
Planlama	1-3 yıl	71	1,68	0,56	G.arası	0,80	4	0,20	0,61	0,658
	4-7 yıl	98	1,74	0,56	G.ıçı	129,75	395	0,33		
	8-11 yıl	113	1,68	0,58	Toplam	130,54	399			
	12-15 yıl	80	1,75	0,59						
	16 yıl üzeri	38	1,61	0,56						
Kontrol odağı	1-3 yıl	71	1,67	0,49	G.arası	2,00	4	0,50	1,93	0,105
	4-7 yıl	98	1,76	0,49	G.ıçı	102,14	395	0,26		
	8-11 yıl	113	1,72	0,51	Toplam	104,13	399			
	12-15 yıl	80	1,87	0,53						
	16 yıl üzeri	38	1,82	0,52						
Kendine güven	1-3 yıl	71	1,59	0,55	G.arası	0,54	4	0,13	0,49	0,747
	4-7 yıl	98	1,67	0,49	G.ıçı	109,02	395	0,28		
	8-11 yıl	113	1,67	0,56	Toplam	109,56	399			
	12-15 yıl	80	1,67	0,48						
	16 yıl üzeri	38	1,72	0,55						
İletişim	1-3 yıl	71	1,68	0,65	G.arası	0,45	4	0,11	0,33	0,860
	4-7 yıl	98	1,77	0,57	G.ıçı	135,82	395	0,34		
	8-11 yıl	113	1,72	0,60	Toplam	136,27	399			
	12-15 yıl	80	1,72	0,55						
	16 yıl üzeri	38	1,78	0,56						
Motivasyon	1-3 yıl	71	1,79	0,63	G.arası	0,62	4	0,16	0,41	0,800
	4-7 yıl	98	1,76	0,57	G.ıçı	148,16	395	0,38		
	8-11 yıl	113	1,74	0,62	Toplam	148,78	399			
	12-15 yıl	80	1,85	0,64						
	16 yıl üzeri	38	1,78	0,61						

Öz disiplin	1-3 yıl	71	1,81	0,63	G.arası	0,45	4	0,11	0,28	0,893
	4-7 yıl	98	1,86	0,61	G.içi	159,90	395	0,41		
	8-11 yıl	113	1,85	0,68	Toplam	160,34	399			
	12-15 yıl	80	1,90	0,63						
	16 yıl üzeri	38	1,79	0,62						

Tablo 16'dan da görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının yurttan kalma süresi değişkeni yönünden aralarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde ölçekten elde edilen puanların gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Tablo 17. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Puanlarının Yurda Kim Tarafından Verildiği Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Puan	Gruplar	n	\bar{x}	ss	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p
Toplam puan	Aile	197	1,69	0,44	G.arası	1,46	2	0,73	3,34	0,036
	Aile yakınları	95	1,84	0,50	G.içi	86,59	397	0,22		
	Kolluk kuv.	108	1,74	0,48	Toplam	88,05	399			
	Aile	197	1,64	0,54						
Planlama	Aile yakınları	95	1,81	0,62	G.arası	1,80	2	0,90	2,78	0,063
	Kolluk kuv.	108	1,71	0,57	G.içi	128,74	397	0,32		
	Aile	197	1,70	0,48	Toplam	130,54	399			
	Aile yakınları	95	1,88	0,53						
Kontrol odağı	Kolluk kuvvetleri	108	1,76	0,53	G.arası	1,97	2	0,99	3,83	0,023
	Aile	197	1,61	0,47	G.içi	102,17	397	0,26		
	Aile yakınları	95	1,80	0,59	Toplam	104,13	399			
	Kolluk kuvvetleri	108	1,63	0,54						
Kendine güven	Aile	197	1,70	0,56	G.arası	2,40	2	1,20	4,44	0,012
	Aile yakınları	95	1,81	0,63	G.içi	107,16	397	0,27		
	Kolluk kuvvetleri	108	1,71	0,58	Toplam	109,56	399			
	Aile	197	1,72	0,57						
İletişim	Aile yakınları	95	1,87	0,68	G.arası	0,82	2	0,41	1,20	0,301
	Kolluk kuvvetleri	108	1,81	0,62	G.içi	135,45	397	0,34		
	Aile	197	1,83	0,63	Toplam	136,27	399			
	Aile yakınları	95	1,87	0,63						
Motivasyon	Kolluk kuvvetleri	108	1,86	0,65	G.arası	1,47	2	0,74	1,99	0,139

	Aile	197	1,69	0,44	G.içi	147,31	397	0,37	
	Aile yakınları	95	1,84	0,50	Toplam	148,78	399		
	Kolluk kuvvetleri	108	1,74	0,48					
Öz disiplin	Aile	197	1,64	0,54	G.arası	0,14	2	0,07	0,17
	Aile yakınları	95	1,81	0,62	G.içi	160,21	397	0,40	
	Kolluk kuvvetleri	108	1,71	0,57	Toplam	160,34	399		
	Aile	197	1,70	0,48					

Tablo 17'den de görüldüğü üzere Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği puanlarının kim tarafından yurda verildiği değişkeni yönünden aralarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını saptamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) neticesinde ölçekten elde edilen toplam puanların ($F_{2-397}=3,34$; $\eta^2=.02$; $p<0.05$), kontrol odağı alt boyutu puanlarının ($F_{2-397}=3,83$; $\eta^2=.02$; $p<0.05$) ve kendine güven alt boyutu puanlarının ($F_{2-397}=4,44$; $\eta^2=.02$; $p<0.05$) gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği ve anlamlı farklılığın etki büyüklüğünün düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Gruplar arasındaki anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında farklılaştığını tespit etmek amacıyla tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine bakılmıştır. Post-hoc çoklu karşılaştırma tekniği içerisinde hangisinin kullanılacağına karar vermek adına Levene's testi yapılarak grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, toplam puanların ($L=.937$; $p>0.05$), kontrol odağı alt boyutu puanlarının ($L=.577$; $p>0.05$) ve kendine güven alt boyutu puanlarının ($L=2.29$; $p>0.05$) grup varyansların homojen olduğu görülmüştür. Varyansların homojen olduğu durumlarda kullanılan Scheffe çoklu karşılaştırma tekniği uygulanmıştır. Uygulanan tamamlayıcı analiz sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 18. Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Toplam Puanları, Kontrol Odağı Alt Boyutu ve Kendine Güven Alt Boyutu Puanlarının Yurda Kim Tarafından Verildiği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tamamlayıcı Analiz Sonuçları

Puan	(I) görüşme	(J) görüşme	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	Sh _x	P
Toplam puan	Aile	Aile yakınları	-0,15	0,06	0,036
		Kolluk kuvvetleri	-0,05	0,06	0,691
	Aile yakınları	Aile	0,15	0,06	0,036
		Kolluk kuvvetleri	0,10	0,07	0,295
Kontrol odağı	Aile	Aile yakınları	-0,18	0,06	0,023
		Kolluk kuvvetleri	-0,06	0,06	0,587
	Aile yakınları	Aile	0,18	0,06	0,023

		Kolluk kuvvetleri	0,11	0,07	0,290
Kendine güven	Aile	Aile yakınları	-0,19	0,06	0,016
		Kolluk kuvvetleri	-0,02	0,06	0,943
	Aile yakınları	Aile	0,19	0,06	0,016
		Kolluk kuvvetleri	0,17	0,07	0,075

Tamamlayıcı analiz sonuçlarına göre ölçekten elde edilen toplam puanı, kontrol odağı ve kendine güven alt boyutu puanları yurda ailesi tarafından verilen grup ile aile yakınları tarafından verilen grup arasında aile yakınları tarafından verilen grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p < 0.05$). Diğer ikili karşılaştırmalarda ise anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0.05$).

SONUÇ

Devlet koruması altında yetişmiş ya da belli bir süre devlet koruması altında kalmış bireylerde çeşitli bir kimlik ve kişilik gelişiminden söz edilebilir. Ebeveyn kaybı, ailenin istismar ve ihmali, kişilerin ebeveynlik kapasitesinin çocuğun bakımı için yeterli olmayışı gibi sebepler çocuğun devlet koruması altına alınması için belli başlı sebeplerdendir. Çocuğun yaşadığı bu travmatik olay örüntüsü ve sonrasında devlet korumasına alınmasına dair süreçler, çocuğun kimlik ve benlik gelişimi açısından önem arz etmektedir. Bununla birlikte devlet, koruması altında olan çocukların psikososyal gelişimini desteklemekte ve devlet koruması altında 18 yaşını dolduran bireylere memuriyet hakkı tanımaktadır. Bu araştırmada ise devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin girişimcilik eğilimlerini inceleyerek bu kişilerin hayatta risk alma ile kâr amacı güderek bu türden bir motivasyonla ne kadar atılımcı olabildiklerine dair genel bir çerçeve sunmaya, bireylerdeki potansiyel girişimcilik eğilimini desteklemeye ve alan yazına katkı sunulmaya çalışılmıştır. Araştırma bulguları sonucunda;

Araştırma sonucunda çalışmaya katılanların 305'inin (%76,3) devlete ait kurumlarda 95'inin (%23,8) ise özel sektörde çalıştığı gözlenmiştir. Yani araştırmamıza göre devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan bireylerin büyük bir çoğunluğu devlet kurumlarında çalışmaktadır.

Katılımcıların 45'i (%11,3) herhangi bir devlet kurumunda çalışıp özel sektöre geçmeyi düşünürken 270'i (%67,5) özel sektörde çalışıp devlete ait kurumlarda çalışmak istediğini belirtmiştir. Araştırmanın amacını oluşturan ve duruma yönelik genel bir çerçeve sunmaya çalıştığımızda bireylerin çoğunun devlet kurumlarını tercih etme yönünde bir eğilimlerinin olduğu; ancak yine de düşük düzeyde de olsa devlet çalışanlarının içinde de özel sektöre geçme düşüncesi olan bireylerin bulunduğu gözlenmiştir.

Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan devlet memuru ve özel sektörde çalışan bireylerin girişimcilikte önemli bir faktör olan iletişim becerisi ile düşük gelir düzeyi ile aralarında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan ve özel sektörde çalışan bireylerin herhangi bir devlet kurumuna geçme düşünceleri ile aralarında anlamlı bir ilişki tespit edilmediği; bu durumdan da araştırmaya katılan özel sektör çalışanlarının şartlarının devlet kurumundan daha iyi olduğunda ya da çalışılan sektörden memnun olduğunda memuriyet hakkı ya da benzeri devlet güvencelerinin tercih edilmeyebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan özel sektörde çalışan bireyler ile bir devlet kurumunda memur olanlar arasında girişimcilik eğiliminin olduğu; bunun da motivasyon boyutunda ve düşük düzeyde yordandığı gözlenmiştir. Yani bu durum, devlet çalışanlarının girişimcilik düşüncelerine dair bir motivasyonlarının olduğunu göstermiştir. Araştırmanın bu sonucu ile benzer olarak, Demir vd. (2020) çalışmasına göre, katılımcıların %60,8'i (45 kişi) kendilerini girişimci bir kişiliğe sahip olarak tanımlarken, %65'i (48 kişi) hayatlarının bir döneminde girişimci olup kendi işlerini kurmayı istediklerini belirtmiştir. Ancak, araştırmanın yapıldığı an itibarıyla sadece %32,5'i (24 kişi) kendi işini kurma niyetinde olduğunu ifade etmiştir. Bu bulgular, gençlerin girişimcilik eğiliminde olmalarına rağmen, yeterli maddi imkan ve deneyime sahip olamamaları, yakın çevrelerinden maddi ve manevi destek alamamaları, özgüven eksikliği ve ailelerinin teşvik edici bir yapıda olmamaları gibi nedenlerle kendi işlerini kurma kararlarını ertelediklerini göstermektedir.

Kumcu ve Çetinel'in (2022), araştırma sonuçlarına göre cinsiyet değişkeni ile ilgili olarak, kadın ve erkek öğrenciler arasında yaratıcılık açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Kadın girişimcilerin daha yenilikçi ve yeni fikirler geliştirmeye açık oldukları belirtilmiştir. Bu sonuç, Büyükyılmaz vd. (2016) ve Seçgin (2020) gibi diğer çalışmaların bulgularıyla paralellik göstermektedir. Birinci sınıf üniversite öğrencileri ile ikinci sınıf öğrencileri arasında yaratıcılık ve kişisel tatmin açısından anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. Birinci sınıf öğrencilerinin daha heyecanlı ve hayal güçlerinin daha sınırsız olduğu düşünülmektedir. Ancak, diğer yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer demografik faktörler (örneğin gelir durumu) ile ilgili olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Genel olarak, devlet üniversitelerinde, aynı kuşakta ve düşük gelir grubunda bulunan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin demografik faktörlere bağlı olarak farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar, literatürdeki bazı çalışmalarla uyumlu bulunmuştur.

Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan devlet memuru ve özel sektör çalışanlarının aile ile görüşme sıklığının azlığı, motivasyon alt boyutuyla anlamlı bir farklılık göstermiş

bununla birlikte düşük düzeyde de olsa aile ile iletişim halinde olmanın da girişimcilik eğilimiyle aralarında anlamlı bir ilişki gösterdiği tespit edilmiştir.

Devlet korumasına ailesi ve aile yakınları tarafından verilen bireylerde kontrol odağı ve kendine güven alt boyutları ile aralarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmış ve kişilerin girişimcilik eğilimlerinde rolü olduğu gözlenmiştir.

TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Alan yazında bu konuyla ilgili yapılmış başka bir çalışmaya rastlanmamış olup devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan devlet memuru ve özel sektör çalışanlarının girişimciliklerine yönelik daha kapsamlı çalışmalar yapılması literatüre sunacağı katkı ve önemi nedeniyle önerilebilir.

Araştırma, nicel araştırma yöntemi ile gerçekleştirildiğinden; daha büyük bir örneklem ile kapsamlı veriler elde edebilmek adına nitel ya da karma yöntemlerle tekrar edilebilir.

Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden faydalanmış olan devlet memuru ve özel sektörde çalışan bireylerin girişimcilik algı ve eğilimlerine yönelik teşvik edici çalışmalar ile kişilerin içindeki potansiyellerin açığa çıkması sağlanabilir.

Yapılan bu çalışma doğrultusunda alan yazındaki eksiklikler belirlenerek girişimcilik eğitimleri verilebilir; bu eğitimlerin kapsam ve içerikleri bu araştırma doğrultusunda zenginleştirilebilir.

Devlet koruma ve bakım hizmetlerinden yararlanmakta olan çocuk ve ergenlerin girişimcilik eğilimleri desteklenebilir, bu yönde eğitimler verilebilir ve çocuklara ilgi alanlarına yönelik rehberlik edilebilir.

KAYNAKÇA

Akol, J. M. (2014). *Sero-prevalence and Factors Associated with HIV and HBV Infection in Patients Attending Juba Teaching Hospital, Southern Sudan* (Doctoral dissertation).

Arslantaş, C. C. (2001). Girişimcilikte Yaratıcılık ve Yenilik. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi*, 12(38), 17-23.

Ayhan, H. ve Maviş, H. (1994). *Darüşşafaka*. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, 9, 7-9.

Büyükyılmaz, O; Karakaya, A. ve Yıldırım, C. (2016). Girişimcilik Eğitimi Alan Bireylerin Demografik Özellikleri Açısından Girişimcilik Eğilimleri Arasındaki Farklar, *Jed / Gkd* 10:2, 105-125

Coduras, A., Saiz-Alvarez, J.M. ve Ruiz, J. (2016). Measuring Readiness For Entrepreneurship: An Information Tool Proposal. *Journal Of Innovation & Knowledge*, 1, 99-108.

Çocuk Koruma Kanunu, 5395 Sayılı Kanun. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5395.pdf>, Erişim Tarihi: 15.12.2023

Demir, F. M., Yıldız, A. ve Fırat, A. (2020). Kamuda İstihdam İstek ve Baskısının Girişimcilik Eğilimi Üzerine Etkisinin Belirlenmesi: Kalitatif Bir Analiz. *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*. 4(7):25-40

Doğaner, M. ve Altunoğlu, A. E. (2010). Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri. *Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 103-110.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. ve Anderson, R. E. (2009). *Multivariate Data Analysis*. (7. Baskı). Prentice Hall.

İncik, Y. E. ve Uzun, N. B. (2017). Bireysel Girişimcilik Algı Ölçeği Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(39), 471-485.

Kalkan, A. (2011). Kişisel Tutum, Öznel Norm Ve Algılanan Davranış Kontrolünün Girişimcilik Niyeti Üzerindeki Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13, 189-206.

Karakuş, A. *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bireysel Girişimcilik Alguları İle Eleştirel Düşünme Standartları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Niğde.

Kılavuz, F. ve Aydın Karabağ, A. (2020). Hemşirelik Öğrencilerinin Bireysel Girişimcilik Alguları ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*. 7(3), 240-248.

Krueger, N. F. ve Brazeal, D. V. (1994). Entrepreneurial Potential And Potential Entrepreneur. *Entrepreneurship Theory And Practice*, Vol. 18 No. 3, 91-104.

Kumcu E. H. Ve Çetinel, M. H. (2022). The Effect Of Demographic Factors On Entrepreneurship Tendency: The Case Of Aksaray University And Usak University. *Aksaray Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2 Cilt (Volume): 14 Sayı (Issue): 4 365-374
Doi:10.52791/Aksarayiibd.937834

- Özbek, N. (2002). *Osmanlı İmparatorluğunda Sosyal Devlet Siyaset, İktidar Ve Meşrutiyet 1876-1914*. İstanbul: İletişim Yayınları
- Öztürk, C. (1999). *Islahhane*. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, 19, 190- 191.
- Öztürk, H. ve Emiroğlu, A. (2022). Osmanlı Devleti'nin Son Dönemleri ile Erken Cumhuriyet Dönemi Çocuk Yetiştirme Politikaları. *Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi*, 2022;12 (3):565-578 DOI: 10.31020/mutftd.1151052
- Postman, N. (1985). The Disappearance Of Childhood. *Childhood Education*, 61(4), 286-293.
- Resmi Gazete, <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv>, Erişim Tarihi: 02.01.2024
- Seçgin, Y. (2020). The Effect Of Entrepreneurship Education On Entrepreneurship Tender: A Research On University Students. *Business & Management Studies: An International Journal*, 8(1), 803-827.
- TDK (2019). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim: 01.11.2019 <http://sozluk.gov.tr/>
- Uğur, Ç. S. (2018). *Türkiye'de Çocuk Koruma Politikaları: Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetinin Rolü*. Uzmanlık Tezi. T.C. Aile, Çalışma Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- Uygun, K. ve Ramazan, E. R. (2016). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesi. *Journal Of Social Sciences/Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 2146-4561.
- Ünal, V. (2012). Osmanlının Son Dönemlerinde Korunmaya Muhtaç Çocuklar İçin Kurulan Sosyal Hizmet Kuruluşları. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(2), 1-27.
- Yılmaz, E. ve Sünbül, A. M. (2009). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 195-203.
- Zelekha Y, Kavé G. (2022). Entrepreneurial Tendency Across The Adult Lifespan. PLoS One. Feb 2;17(2):e0262856. doi: 10.1371/journal.pone.0262856. PMID: 35108309; PMCID: PMC8809546.